

Planter

Sen såning og evt. omsåning af majs

Det kølige og fugtige forårsvejr har betydet, at en stor del af majsens ikke er sået endnu. Under de vejrbetingelser anbefaler SEGES at så majs senest i begyndelsen af juni, så meget tidlige sorter og reducerer udsædsmængden til 80-85.000 frø pr. ha.

Viden om

Udbytte ved sen såning af majs kan indhentes med en varm sommer

I forsøg har såning 1. juni reduceret udbyttet med en tredjedel og sænket kvaliteten i forhold til normal såtid. Men det er ikke sådatoen, som sætter udbyttet i majs, men mængden af varme fra såning og frem til høst. For maj måned ser det ud til, at vi kun når 150-200 majsvarmeenheder. Det er halvdelen af normalen for maj (1991-2020).

Så der er ikke sat mere varme over styr ved såning omkring 1. juni, end at det kan indhentes i en varm sommer. De manglende 200 majsvarmeenheder for maj måned svarer til et udbyttetab på ca. 1500 foderenheder pr. ha, da udbyttetabet er ca. 750 foderenheder pr. ha pr. 100 majsvarmeenheder, der mangles. I år kan der sås majs indtil begyndelsen af juni. Derefter bør man overveje andre muligheder.

Plantetal er afgørende for om majsmarken skal om- eller isås

Det meget kølige og senere meget våde vejr har betydet, at nogle majsmarker spirer dårligt frem.

I slutningen af maj skal der i konventionel majs være 35-40.000 sunde og livskraftige majsplanter pr. ha, før en omsåning eller isåning er aktuel. Det svarer til ca. 3 planter pr. løbende meter ved 75 cm rækkeafstand.

Ved dette plantetal er udbyttet reduceret med en tredjedel. I økologisk majs skal der være 50.000 majsplanter pr. ha. Planterne skal være jævnt fordelt på marken. Er plantetallet lavere i hele marken eller i dele af marken, kan der sås tæt op ad de etablerede såspor. Ved isåning anvendes ikke startgødning. Gødningsskærene løftes op eller afmonteres, så de ikke generer de etablerede planter. Efter begyndelsen af juni bør man overveje at så en anden afgrøde.

Disse majsmarker er særligt udsatte

Du skal være ekstra opmærksom på plantetal på:

- Lavereliggende marker
- Marker, hvor vandet dræner langsomt af
- På sværere jordtyper
- Hvor der er sået tidligt
- Hvor der er sået dybere end 4-5 cm
- Hvor der er sået ubejdset udsæd
- Fugleskader
- Hvor der er sået frø med en svag vitalitet

Sådan kan du vurdere dine majs

Ved at se på majsplanterne kan du vurdere udsigten til, hvordan planterne vil spire frem:

- Planter med en sund rodspire, som vokser lige ned, samt en sund topspire, som vokser lige op, kan udvikle sig til livskraftige planter.
- Planter, der har en rodspire, men ingen topspire, kommer ikke op.
- Planter med en topspire, som snurrer rundt i jorden, bliver ikke til livskraftige planter.
- Planter, der har en krøllet vækst og en brunfarvet kimrod og kimstængel af fusariumangreb, bliver ikke til livskraftige planter.

Billede 1 og 2. Planter uden topspire eller med krøllet vækst og brunfarvet kimrod og kimstængel bliver ikke til livskraftige planter. (Foto: Ghita C. Nielsen, SEGES).

Vælg tidlige majssorter ved sen såning, om- eller isåning

Ved sen såning eller om- eller isåning vælges meget tidlige sorter som Emmerson, Cito KWS, Activate, Augustus KWS, Reason, Sergio KWS, RGT Duxxbury, KWS Artikus, Avitus KWS og Calvini KWS. Sorterne er arrangeret, så de tidligste sorter står først. De tidligste sorter bør især vælges i køligere egne.

Er der købt middeltidlige eller sildige sorter, bør det undersøges, om sorterne kan byttes til tidlige sorter. Ved såning i slutningen af maj eller i begyndelsen af juni sås 80-85.000 frø pr. ha. Frøene skal have kontakt med fugtig jord men helst ikke dybere end 3-4 cm.

Efter begyndelsen af juni skal du se på alternative afgrøder

Generelt kan det ikke betale sig at så majs efter begyndelsen af juni. Derfor skal man vurdere forskellige alternativer og tage hensyn til de givne forhold og muligheder.

Af de ting, som har stor betydning, er:

- den samlede foderforsyning på bedriften
- risikoen for tidlig nattefrost om efteråret
- mulighed for at ensilere andre afgrøder
- omkostning til etablering af majs kontra omkostning til etablering af grønafrøder

Alternative afgrøder til slæt

Som dæksæd anvendes moderate mængder af dæksæd, dvs. 100-140 kg ærter pr. ha eller evt. 40-60 kg vårbyg pr. ha og en hurtigt voksende græsblanding.

På arealer, hvor der er tilstrækkeligt med kvælstof, og afgrøden kun skal anvendes i år, anvendes en blanding af 15 kg westerwoldisk rajgræs og 15 kg tetraploid ital. rajgræs.

På arealer, som kan henligge i flere år med græs, anvendes en egnet græsblanding – til slæt f.eks. blanding nr. 45.

På økologiske brug anvendes en kløvergræsblanding, der passer til den forventede benyttelse eller en blanding af 25 kg hybridrajgræs og 5 kg rødkløver pr. ha, som evt. kan ligge et ekstra år.

Til afgræsning kan anvendes f.eks. blanding nr. 22 med normal udsædsmængde og 75 kg vinterrug pr. ha. Skal græsmarken kun ligge i år anvendes ital. rajgræs i blanding med rug.

Emneord

[Grovfoder](#)[Kernemajs](#)[Majs](#)[+1](#)

Kvæg

Tema: Grovfoder til kvæg

Med temaet Grovfoder får du overblik og viden til at producere godt grovfoder til den rigtige pris, hvad enten det drejer sig om græsensilage, helsæd af korn og majs eller om halm og hø.

Publiceret: 19. maj 2021

Opdateret: 19. maj 2021

Vil du vide mere?

Martin Mikkelsen

Landskonsulent, Grovfoder

SEGES

mam@seges.dk

+45 8740 5435

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk

